

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. III. De justitia appellationum ab abusu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

C A P U T I I I.

De justitia appellacionum ab abusu.

Cum innumera sint negotia , circa quæ versantur appellations ab abusu , & alia aliis magis minusve spiritualia , & sacra , vel temporalia & profana ; non in omnibus æqualiter eluet iustitiae vel injustitiae ratio , sed cum quadam proportione . Quidam adeo evidenter injusti abusus à Judicibus sacerdotalibus prætextu illarum appellationum committuntur , ut ab ipsis etiam illarum Defensoribus dissimilari non possint , quamvis leniter reprehendantur . Sufficeret fortassis rationes expendere , quibus illæ appellationes à Judicibus , & Patronis defenduntur . Sunt enim adeo extraordinariae , atque ab antiquo usu ipsorum etiam Gallorum abhorrentes , ut vel eo ipso nomine ingerant suspicionem . Verum antequam examen illud aggrediamur , præjudicia quædam adversus illas proponenda sunt .

z. Duo considerantur à Jurisconsultis , ut intelligatur ,
an legitimè possit institui judicium in aliquo foro , nempe
partes , & causa . Varii sunt enim Judices , prout varia sunt
causarum genera , vel partium Dignitates , & conditiones .
Certè causas spirituales , & Ecclesiasticas ad Ecclesiastici Ju-
dicis Tribunal perferendas , vel ipsæ voces clamant , nisi for-
tè , quod frequenter repetere cogimur , utramque potesta-
tem à Christo D. N. divisam , separatamque confundamus ,
contra Ecclesiæ universæ , ac Príncipum etiam Christianorum
communem sensum . Nec possunt Judices sæculares suam ju-
risdictionem tanto cum studio tueri , quin intelligent pari
quoque ratione Ecclesiæ suam esse conservandam ; nec pos-
sunt alias sibi , alias Ecclesiæ , leges ponere , quin Divi-
nam in se iram concident : quandoquidem , ut monet Sa-
piens Prover. 20. vers. 10. Pondus , & pondus , mensura , & men-
sura , utrumque abominabile est apud Deum .

3. Quin etiam, ut in rerum corporalium contrectatione, qui profanum aliquid subripit, furti tantum reus est; qui

D d d d d 2 verò

Libertatis
Ecclesiasticae

GIII
231

764 TRACTATVS DE LIBERTATIBVS,
vero rem sacram aufert, sacrilegii crimen incurrit; ita iniusti-
tiae quidem peccatum admittit, qui temporalem alterius ju-
risdictionem usurpat; qui autem sacram, & spiritualem in-
vadit, sacrilegium perpetrat. Mirum certè est, quomodò Ju-
dices sacerdetales, qui Calicem, aut aliud vas Divinis Mi-
nisteriis consecratum non solum rapere non audent, sed nec
nudis manibus contrectare, jurisdictionem sacram ad se tra-
here non vereantur, quasi non sit etiam res sacra, & Eccle-
siae maximè necessaria, & chara.

4. Ipsi etiam Imperatores, & Principes, ut jam sapè in-
finuavimus, solemniter protestati sunt, non ad Laicos, sed
ad Episcopos, aliosque Judices Ecclesiasticos spectare, non
solum condendorum jus Canonum, sed etiam interpretando-
rum. Retulimus jam sententiam Constantini Magni, Theo-
dosii secundi, & Valentiniani III. Caroli Magni, aliorum-
que Principum, quibus adjungi possent alii non pauci. Sed
nihil desiderari potest expressius, quam quod Imperator Ba-
silii publicè declaravit in octava Synodo. Cum enim illius
Concilii Decreta optaret ab omnibus libenter excipi, & ex-
ecutioni demandari, omnibus facultatem concessit ea propo-
nendi, quæ sibi vel obscura, vel difficilia viderentur in ejus
Canonibus, monuit illam licentiam eò tantum tendere, ut
ambigua explanarentur ab ipsam Synodo; *Quisquis habet ali-
quid adversus hanc sanctam, & universalem Synodum, dicendum, vel contra
hujus Canones, aut terminum, stet in medio, & quæ sibi videntur dicat, sive
Episcopus sit, sive quisquam de Ecclesiastico Clero, sive Laicus, aut ex iis,
qui civilibus officiis mancipatus existat; quanquam non datum sit istis secun-
dum Canonem dicere quidquam penitus de Ecclesiasticis causis.* (Ecclesiasti-
cæ causæ sunt juxta Basiliī mentem non tantum terminus, seu
fidei definitio, sed etiam Canones, circa reliquas materias, ut
ex præcedentibus verbis patet.) Opus enim hoc Pontificum, & Sa-
cerdotium est; Sed ex abundanti omne os iniquum obstruere volentes, licentiam
prestatius omnibus, ut qui in mente habet, quid ambiguum de his, qua decreta
sunt ab hac sancta Synodo, hoc in medium exhibeat, & suscipiat satisfac-
tivis salubre remedium. Act. 10. quæ est ultima octavæ Synodi.

5. Philippus Augustus, referente, ac in exemplum pro-
ponente S. Ludovico, cum à suis Officialibus moneretur,
jurisdictionem Regiam à Judicibus Ecclesiasticis usurpari,
respon-

respondit, malle se id perpeti, quām à Sacerdotibus cum scandalo dissidere: Utinam illius Regis Posteri, non negligētā propriā autoritate, sed vindicatā contra Regios Officiales Ecclesiasticā, dissidiis, ac scandalis occurserent. Dicitur de Rege Philippo Avo nostro (verba sunt S. Ludovici in documentis, quæ ante mortem filio suo Primogenito scripsit, & quasi pro testamento reliquit, referente Guilhelmo de Nangiacō Monacho S. Dionysii in Francia) quod quidam de Consiliariis suis dixit ei, quod multa damna inferebant ei Ecclesiastica persona, iura ipsius usurpando; & mirabantur multi, quod ita tolerabat. Cui Rex respondit: Benè credo quod dicitis; sed quando cogito Beneficia, quæ mibi Dominus contulit, melius volo pati, quām inter me & Ecclesiam scandalum suscitare. Ama igitur, o fili, personas Ecclesiasticas, & servā pacem eorum quantum poteris.

6. Quod spectat ad personas, peccatur à Judicibus sacerularibus in tritam illam Jurisconsultorum regulam; Actio sequitur forum Rei, cùm in actionibus, quas personales vocant, id est, quæ in personam diriguntur, non in rem aliquam temporalem, Viros Deo consecratos, quantacumque dignitate præfulgeant, ad sua Tribunalia trahunt. Itaque qui se sacrorum Canonum Custodes esse gloriantur, Canones, Clericos, & Regulares à foro sacerulari arcentes, ita non servant, ut nullius alterius conditionis hominum major ibi copia videatur, quod in Clerum & in Religiosos Ordines relaxationem, & sacerularium morum colluviem inducit, & maximum sacrī Dei Ministris, & famulis contemptum conciliat.

7. Qua in re tantum abest, ut dignitatis Episcopalis Christianis omnibus tantoper reverendæ, atque ab antiquis Gallis tanto in honore habitæ, rationem habeant; ut in hoc suam eminere dignitatem arbitrentur, si Episcopos pro rebus etiam Divinis, & Ecclesiasticis, ad se venire compellant. Unde in aliquibus Senatus pertinaciter retinetur, quantumvis refrangentibus Edictis Regiis, usus vocandorum in judicium Episcoporum ipsum, non admissis Procuratoribus Fiscalibus, quos illic Promotores vocant, etiam si de ordinationibus vel sententiis mota sit controversia, quam Praefules, ut Judges tantum, cùm sua ipsorum nihil interesset, pro sui officii manere tulerunt.